

STATENS SIVILRETTSFORVALTNING

ÅRSRAPPORT 2010

INNHOOLD

1. INNLEDNING	1
2. ERSTATNING ETTER STRAFFORFØLGNING	2
2.1 Strafforfølgning – virksomheten 2010.....	2
2.2 Resultater 2010.....	2
2.3 Utvikling 2011.....	9
3. FRI RETTSHJELP	10
3.1 Fri rettshjelp – virksomheten 2010.....	10
3.2 Resultater 2010.....	11
3.3 Utvikling 2011.....	13
4. STADFESTELSE AV TESTAMENTER	14
4.1 Stadfestelse av testamenter – virksomheten 2010	14
4.2 Resultater 2010.....	14
4.3 Utvikling 2011.....	14
5. TOMTEFESTE	15
5.1 Tomtefeste – virksomheten 2010	15
5.2 Resultater 2010.....	15
5.3 Utvikling 2011.....	15
6. RETTFERDSVEDERLAG	16
6.1 Rettferdsvederlag – virksomheten 2010	16
6.2 Resultater 2010.....	17
6.3 Utvikling 2011.....	23
7. VOLDSOFFERERSTATNING	24
7.1 Voldsoffererstatning – virksomheten 2010.....	24
7.2 Resultater 2010.....	24
7.3 Utvikling 2011.....	28
8. SEKRETARIATET FOR DEN RETTSMEDISINSKE KOMMISJON	29
8.1 Sekretariatet for den rettsmedisinske kommisjon – virksomheten 2010.....	29
8.2 Resultater 2010.....	29
8.3 Utvikling 2011.....	30
9. SEKRETARIATET FOR BARNESAKKYNDIG KOMMISJON	31
10. ANDRE MÅL OG OPPGAVER	32
10.1 Samfunnssikkerhet og beredskap	32
10.2 Informasjon og kommunikasjonsteknologi.....	32
10.3 Arbeidsmiljø	32
10.4 Personalpolitikk.....	33
10.5 Miljøledelse og grønn stat	34
10.6 Evaluering og oppfølging – Brukerundersøkelser/tilgjengelig tilbud.....	34
10.7 Internkontroll og risikostyring.....	34
11. REGNSKAP	35
11.1 Kapittel 473.....	35

1. INNLEDNING

Statens sivilrettsforvaltning er et statlig forvaltningsorgan underlagt Justisdepartementet. Arbeidsoppgaver er i vesentlig grad knyttet til behandling av enkeltsaker. Statens sivilrettsforvaltning fatter vedtak på flere sivilrettslige felt: erstatning etter strafforfølgning, fri rettshjelp, stadfestelse av testamenter og tomtefeste. Virksomheten utøver også sekretariatsfunksjon for Stortingets utvalg for rettfærdsvederlag, Erstatningsnemnda for voldsofre, Den rettsmedisinske kommisjon og Barnesakkyndig kommisjon. Statens sivilrettsforvaltning er et kompetansesenter og er premissleverandør for regelverksutvikling på fagområdene. Statens sivilrettsforvaltning legger vekt på god dialog og avholder regelmessige møter med faginstanser, interesseorganisasjoner og andre aktuelle aktører.

Per 31.12.10 er det 54 faste og midlertidige ansatte i Statens sivilrettsforvaltning.

Grunnlag for utarbeidelse av statistikk

Statens sivilrettsforvaltning baserer seg per i dag i stor grad på manuelle registreringer og opptellinger som grunnlag for den statistikken som fremlegges i årsrapporten. Dette fordi det med dagens arkiv- og journalføringsprogram ikke lar seg gjøre å hente ut det tallmaterialet det er behov for. Utstrakt bruk av manuelle rutiner for innsamling av tallmateriale, i kombinasjon med det store antall saker som årlig går igjennom systemet, innebærer nødvendigvis en viss feilmargin. Enkelte av tallene som presenteres, fremstår derfor som inkonsistente. Dette gjelder særlig tallene for restansebeholdning på enkelte fagfelt.

Implementering av elektronisk saksbehandlingssystem i 2011

Statens sivilrettsforvaltning vil i løpet av 2011 implementere et elektronisk saksbehandlingssystem. Med et slikt system vil det være langt enklere å trekke ut detaljerte data om våre saksporteføljer, samtidig som feilmarginen i tallmaterialet vil minimeres sammenlignet med i dag. Det må imidlertid påregnes at det i en overgangsfase vil være noe problematisk å sikre en konsistent statistikkføring. Dette kan få konsekvenser for våre muligheter for detaljert statistikkrapportering for 2011.

Statens sivilrettsforvaltning har forventninger om at innføringen av et elektronisk saksbehandlingssystem vil gi mulighet for rasjonalisering og effektivisering av saksavviklingen. I den fasen hvor det nye systemet implementeres i organisasjonen må det imidlertid påregnes at aktiviteten på de fleste av våre fagområder vil måtte justeres noe. Dette kan innebære at det ikke vil være mulig å opprettholde en like høy produksjon på alle fagfelt i 2011, som i neste omgang vil kunne gi utslag i høyere restanser på enkelte fagfelt.

2. ERSTATNING ETTER STRAFFORFØLGNING

Statens sivilrettsforvaltning avgjør krav om erstatning etter strafforfølgning, jf. straffeprosessloven kapittel 31. Krav om erstatning fremsettes for det politidistrikt som etterforsket saken. Påtalemyndigheten gir uttalelse til saken og sender den til Statens sivilrettsforvaltning for avgjørelse.

2.1 Strafforfølgning – virksomheten 2010

Statens sivilrettsforvaltning har i 2010 behandlet 791 saker.

Statens sivilrettsforvaltning har utarbeidet en påtegningsmal med veileder til bruk i politiets saksbehandlingssystem (BL). Malen ble implementert og tilgjengelig for politiet i BL ultimo 1. halvår 2010.

I løpet av 2010 forelå det ni dommer, hvorav syv er rettskraftige. Syv saker ble behandlet for tingretten og to saker for lagmannsretten. Det ble inngått ett utenrettslig forlik. Statens sivilrettsforvaltning mottok 13 stevninger. Statens sivilrettsforvaltning har videre én sak som er utsatt fra lagmannsrettsbehandling inntil videre.

Sivilombudsmannen har mottatt fem klager over Statens sivilrettsforvaltnings vedtak på feltet i 2010. Klagen ble tatt til følge i en av sakene. I en sak ble klagen ikke tatt til følge. De øvrige tre klagenes er under behandling hos Sivilombudsmannen.

Avgjørelser på fagfeltet publiseres løpende på Lovdata.

2.2 Resultater 2010

2.2.1 Antall saker

I 2010 mottok Statens sivilrettsforvaltning 595 nye krav om erstatning etter strafforfølgning. Dette er en økning med 4 % sammenlignet med 2009. Statens sivilrettsforvaltning har videre behandlet 791 saker, en økning i antall behandlede saker på 39 % sammenliknet med 2009. Økningen skyldes til dels nyansettelser, men for det vesentligste interne effektiviseringstiltak og omdisponering av interne ressurser.

Per 31.12.10 hadde Statens sivilrettsforvaltning 470 ubehandlede saker i restanse, en nedgang på 28 % sammenlignet med 31.12. 09.

Tabell 2.1 Antall saker innkommet – behandlet – restanse

	2010	2009	% endring fra 09-10
Innkommet	595	574	4
Behandlet	791	570	39
Restanse	470	650	-28

Av de behandlede sakene var kravstiller mann i 81 % av sakene, kvinne i 17 % av sakene og i 2 % av sakene var kravstiller et foretak. Kravstiller var for øvrig representert ved advokat i 96 % av sakene som ble behandlet.

Tabell 2.3 Prosentvis fordeling av antall saker behandlet fordelt på kjønn/foretak

	2010	2009
	Totalt behandlet i %	Totalt behandlet i %
Kvinner	17	15
Menn	81	83
Foretak	2	1
	100	≈100

2.2.2 Innvilget erstatning/oppreisning

Det ble innvilget erstatning og/eller oppreisning i 428 saker. 338 saker ble avslått, og 25 saker avvist. Innvilgelsesprosenten for saker behandlet i 2010 er på 54 %, hvilket er samme nivå som i 2009.

Tabell 2.2 Resultat behandlede saker

	2010		2009	
	Resultat	i %	Resultat	i %
Innvilget	428	54	309	54
Avslag	338	43	241	42
Avvist	25	3	20	4
Totalt	791	100	570	100

Tabell 2.4 Prosentvis fordeling av saksutfall fordelt på kjønn

	Kvinner		Menn	
	2010	2009	2010	2009
Innvilget i %	44	56	55	53
Avslag i %	54	43	41	43
Avvist i %	2	1	4	4
	100	100	100	100

I de sakene hvor kravstiller var kvinne, ble det innvilget erstatning og/eller oppreisning i 44 % av sakene. 54 % av sakene ble avslått, og 2 % avvist.

I de sakene hvor kravstiller var mann, ble det innvilget erstatning og/eller oppreisning i 55 % av sakene. Videre ble 41 % avslått, og 4 % avvist.

2.2.3 **Utbetalt erstatning/oppreisning**

Innvilget erstatning/oppreisning i vedtak fattet av Statens sivilrettsforvaltning i 2010 utgjorde til sammen kr 31 132 040¹. I 2009 ble det innvilget oppreisning/erstatning med kr 7 646 035. Økningen skyldes i hovedsak at Statens sivilrettsforvaltning har fattet vedtak i 21 gjenåpningssaker i 2010, men også at det har vært en generell økning i antall behandlede saker.

Tabell 2.5 Fordeling – erstatningsposter (SRF vedtak)

Erstatningsposter	2010		2009		09-10
	Antall:	Sum kr:	Antall	Sum kr:	% endring i innvilg. grunnlag
Strprl § 444	93	11 874 394	45	1 538 221	52
Strprl § 445	3	52 992	0	0	100
Strprl § 447, 1. ledd	320	3 641 825	259	2 529 492	19
Strprl § 447, 2. ledd	83	1 264 001	33	711 200	60
forskr § 4	6	77 725	2	34 013	67
Strprl § 447, 3. ledd	17	13 935 000	4	2 650 000	76
Strprl § 448	27	286 103	14	183 109	48
Sum innvilget i kroner		31 132 040		7 646 035	

I tillegg til ovennevnte er det i 2010 tilkjent kr 75 190 i forbindelse med domstolsbehandling og utenrettslige forlik.

¹ Regnskapstall fra samme periode utgjør kr 30 577 974. Differansen skyldes tidsforløpet fra vedtak er fattet til utbetaling rent faktisk foretas.

I 2010 er det innvilget erstatning og/eller oppreisning i 428 saker. Ettersom hver sak kan omfatte flere grunnlag, er antall innvilgede *grunnlag* som her er angitt høyere enn antall innvilgede *saker*.

Tabell 2.6 Beløpsdifferensiering basert på grunnlag for utbetaling

Beløpsdifferensiering	Erstatning Antall innvilget	Oppreisning Antall innvilget	Totalt Antall innvilget	% fordeling
kr 1 - 5 000	32	194	226	45
kr 5 001 - 10 000	23	56	79	16
kr 10 001 - 20 000	16	63	79	16
kr 20 001 - 50 000	18	41	59	12
kr 50 001 - 100 000	14	14	28	6
kr 100 001 - 300 000	9	11	20	4
kr 300 001 - 500 000	3	1	4	1
kr 500 001 - 1 000 000	4	0	4	1
Kr 1 000 001 - 2 000 000	0	1	1	0
> kr 2 000 000	2	2	4	1
Totalt	121	383	504	≈100

I om lag 89 % av de grunnlag som er innvilget har utbetalingen vært på kr 50 000 eller mindre. I 45 % av grunnlagene har det vært utbetalt kr 5 000 eller mindre

2.2.4 Saksbehandlingstid

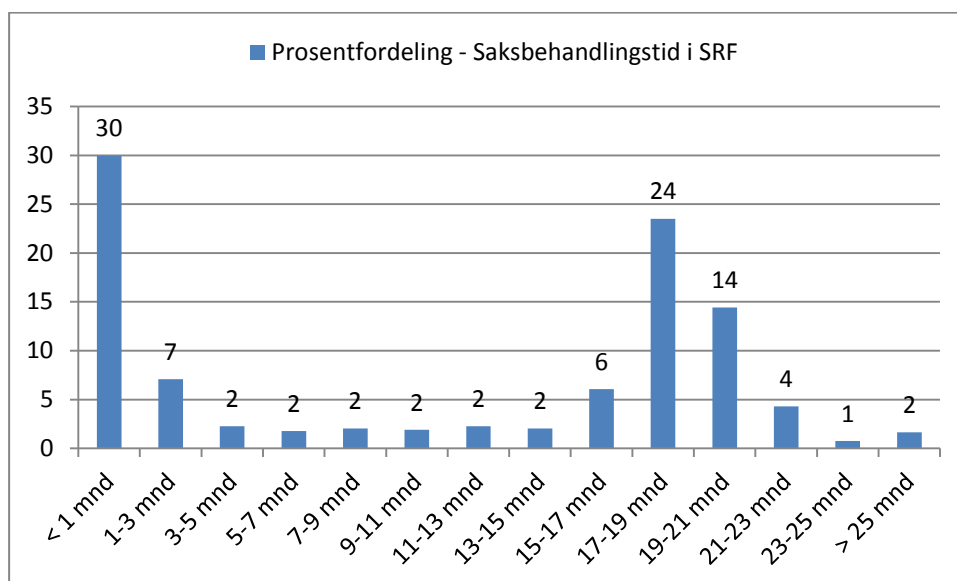
Tildelingsbrevet fastsetter et mål for saksbehandlingstiden, inklusive politiets saksbehandlingstid, på 18 måneder.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for saker behandlet i 2010 var på 16,1 måneder når politiets saksbehandlingstid inkluderes. Dette er en nedgang på i overkant av én måned siden årsskiftet 2009/2010.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i Statens sivilrettsforvaltning, eksklusiv politiets saksbehandlingstid, var i 2010 på 11 måneder. Dette er en nedgang på to måneder sammenlignet med 2009.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid hos politiet for de saker som er behandlet i samme periode er på 5,1 måneder. Politiets saksbehandlingstid for saker behandlet i 2009 var gjennomsnittlig på 4,5 måneder.

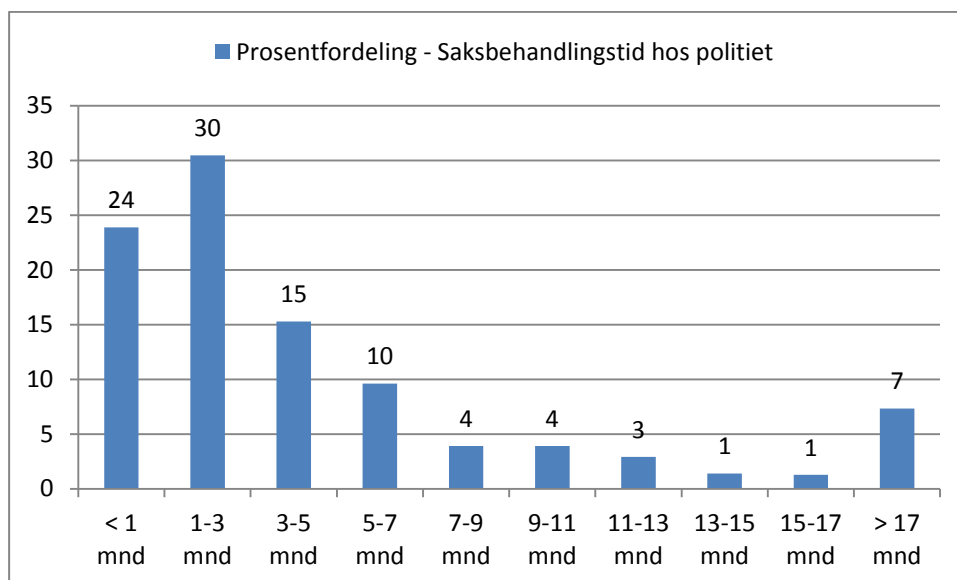
Figur 2.1 Saksbehandlingstid i Statens sivilrettsforvaltning 2010

Om lag 37 % av sakene behandlet av Statens sivilrettsforvaltning i 2010 ble behandlet innen tre måneder. Det bemerkes imidlertid at 45 % av sakene har hatt en saksbehandlingstid på 17 måneder eller mer.

Statens sivilrettsforvaltning måtte prioritere om lag 30 % av sakene som ble behandlet i 2010 som følge av lang saksbehandlingstid hos politiet, jf. figur 2.2.

Figur 2.2 Saksbehandlingstid hos politiet 2010

Tabell 2.7 Antall saker behandlet og gjennomsnittlig saksbehandlingstid for det enkelte politidistrikt

	2010		2009		Differanse 09-10	
	Antall saker	Gj. snitt. saksbeh.tid	Antall saker	Gj. snitt. saksbeh.tid	Antall saker	Gj. snitt. saksbeh.tid
Agder	55	2,7 mnd	42	3,6 mnd	13	-0,9
Asker og Bærum	17	3,2 mnd	22	4,0 mnd	-5	-0,8
Follo	24	5,8 mnd	15	5,0 mnd	9	0,8
Gudbrandsdal	2	7,0 mnd	3	1,5 mnd	-1	5,5
Haugal. og Sunnhord.	8	1,4 mnd	10	2,1 mnd	-2	-0,7
Hedmark	14	4,7 mnd	6	8,1 mnd	8	-3,4
Helgeland	5	5,1 mnd	8	3,7 mnd	-3	1,4
Hordaland	63	3,9 mnd	50	3,0 mnd	13	0,9
Kripos	6	1,8 mnd	2	1,3 mnd	4	0,5
Midtre Hålogaland	11	2,5 mnd	7	4,4 mnd	4	-1,9
Nordmøre og Romsdal	10	3,5 mnd	6	6,0 mnd	4	-2,5
Nordre Buskerud	3	1,5 mnd	1	12 mnd	2	-10,5
Nord-Trøndelag	10	3,5 mnd	7	4,1 mnd	3	-0,6
Oslo	177	7,6 mnd	127	5,7 mnd	50	1,9
Rogaland	45	2,9 mnd	23	2,5 mnd	22	0,4
Romerike	19	6,9 mnd	13	5,5 mnd	6	1,4
Salten	15	5,2 mnd	5	3,2 mnd	10	2
Spesialenheten for p.s.	1	0,5 mnd	0	-	1	-
Sogn- og Fjordane	19	3,7 mnd	11	2,5 mnd	8	1,2
Sunnmøre	5	1,4 mnd	4	3,6 mnd	1	-2,2
Sysselm. på Svalbard	2	2,0 mnd	0	-	2	-
Søndre Buskerud	28	5,3 mnd	21	8,3 mnd	7	-3
Sør-Trøndelag	17	3,9 mnd	13	6,8 mnd	4	-2,9
Telemark	28	3,5 mnd	18	6,9 mnd	10	-3,4
Troms	8	4,1 mnd	14	4,1 mnd	-6	0
Vestfinnmark	1	14,0 mnd	6	3,8 mnd	-5	10,2
Vestfold	134	4,6 mnd	87	3,3 mnd	47	1,3
Vestoppland	9	8,4 mnd	7	3,9 mnd	2	4,5
Økokrim	6	2,3 mnd	3	6,7 mnd	3	-4,4
Østfinnmark	5	4,2 mnd	10	6,0 mnd	-5	-1,8
Østfold	44	7,9 mnd	29	6,0 mnd	15	1,9
Totalt	791		570			

Statens sivilrettsforvaltning har i 2010 hatt spesielt fokus på eldre saker hvor det har vært problemer med å innhente dokumentasjon/opplysninger for det fremsatte kravet. Dette har bidratt til å trekke den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden opp. Ved årsskiftet var så

godt som alle disse sakene behandlet. Dette vil bidra til å redusere den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden ytterligere i 2011.

2.2.5 Forholdet til det fremsatte krav og politiets uttalelse

Av de 791 ferdigbehandlede sakene i 2010 fattet Statens sivilrettsforvaltning vedtak i tråd med søkers krav i 17 % av sakene. Vedtaket avvek fra kravet i 83 % av sakene. Avviket fra søkers krav kan synes høyt. Imidlertid må det her bemerkes at kravstiller sjeldent tar stilling til om det foreligger grunnlag for nedsettelse eller bortfall av erstatningen. Statens sivilrettsforvaltning har funnet grunnlag for nedsettelse eller bortfall av erstatningen i 25 % av de ferdigbehandlede sakene.

Tabell 2.8 Vedtaksresultat i forhold til søkers krav og politiets uttalelser

Søkers krav	Antall:	i %
I tråd med	134	17
Avvikende	657	83
Totalt	791	100

Politiets uttalelse	Antall:	i %
I tråd med	474	60
Avvikende	317	40
Totalt	791	100

I 40 % av sakene som ble behandlet i 2010 avvek Statens sivilrettsforvaltnings avgjørelse fra politiets uttalelse, hvilket er på nivå med 2009. Avviket fra politiets uttalelse kan relatere seg til spørsmålet om erstatning bør innvilges og/eller størrelsen på eventuell erstatning. Erfaring viser også at det tidvis er noe usikkerhet knyttet til hva politiets uttalelser bør inneholde. Statens sivilrettsforvaltning forventer at dette vil endre seg med implementeringen av den tidligere omtalte påtegningsmalen i politiets saksbehandlingssystem BL.

2.2.6 Saker for retten

I 2010 mottok Statens sivilrettsforvaltning 13 stevninger, og det er avsagt ni dommer. To av avgjørelsene er ikke rettskraftig. Videre ble det inngått ett utenrettslig forlik.

Tabell 2.9 Saker for retten

	Stevninger mottatt	Saker avgjort i retten	Frifunnet	Delvis frifunnet	Tap	Forlik	Rettsmekling
2010	13	9	6	3		1	
2009	10	11	4	2	5	3	
2008	11	16	6	7	3		

Av de rettskraftige avgjørelsene ble staten frifunnet i fem saker og delvis frifunnet i to. Med delvis frifunnet menes at retten har hatt en annen bevisvurdering.

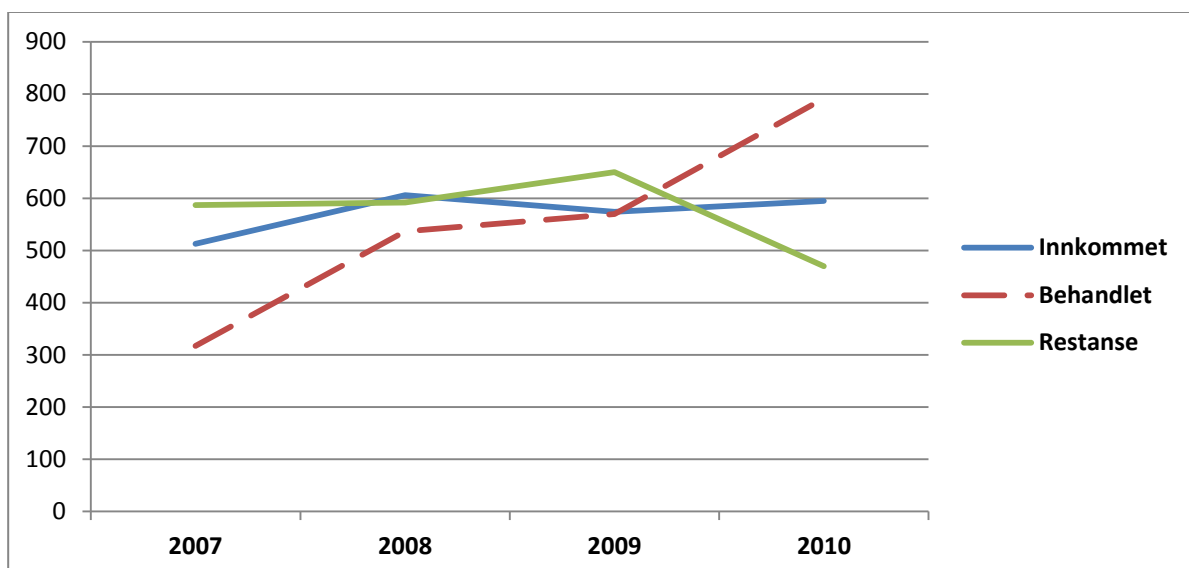
2.2.7 Historisk utvikling

Tabell 2.10 gir en samlet oversikt over utvikling på området erstatning etter strafforfølging fra 2007 til og med 2010.

Tabell 2.10 Samlet oversikt 2007-2010

År	Inn	Behandlet	Restanse	Utbetalt beløp kap. 471, post 72	Innvilget	Avslag	Avvist
2010	595	791	470	30 577 974	428 (54 %)	338 (43 %)	25 (3 %)
2009	574	570	650	14 843 430	309 (54 %)	241 (42 %)	20 (4 %)
2008	606	537	592	20 247 602	276 (51 %)	241 (45 %)	20 (4 %)
2007	513	317	587	7 420 896	187 (59 %)	122 (38 %)	8 (3 %)

Figur 2.3 Utviklingstrekk 2007-2010

2.3 Utvikling 2011

Statens sivilrettsforvaltning vil fortsatt ha oppmerksomhet rettet mot restansesituasjonen og saksbehandlingstiden, og prioritere tiltak som bidrar til å redusere denne ytterligere. Statens sivilrettsforvaltning har forventning om at implementeringen av påtegningsmalen i politiets datasystemer vil bidra til ytterligere reduksjon av saksbehandlingstiden

Statens sivilrettsforvaltning vil fortløpende vurdere og eventuelt foreta nedjustering av saksbehandlingstiden som angis i foreløpige svar og på hjemmesiden. Fra årsskiftet er saksbehandlingstiden fremover (de kurante sakene unntatt) nedjustert fra inntil 18 til inntil 15 måneder inklusive saksbehandlingstiden hos politiet.

3. FRI RETTSHJELP

Formålet med retthjelpordningen er å yte juridisk bistand til personer som ikke selv har økonomisk evne til å dekke utgifter til slik bistand. Ordningen er regulert i lov om fri rettshjelp av 13.6.1980² og i forskrift om fri rettshjelp av 12.12.2005³.

Fri rettshjelp ytes enten som fritt rettsråd eller fri sakførsel.

Statens sivilrettsforvaltning behandler klager over avgjørelser som treffes av Fylkesmennene og Fylkesnemndene i saker om fri rettshjelp. Statens sivilrettsforvaltning behandler også klager etter salærforskriften, og søknader om ettergivelse av saksomkostninger til det offentlige i medhold av kongelig resolusjon av 18.03.88. Denne kongelige resolusjonen ble opphevet 03.09.10, og erstattet med kongelig resolusjon av 03.09.10.

På vegne av Justisdepartementet fører Statens sivilrettsforvaltning kontroll med Fylkesmannsembetenes og Fylkesnemndenes innrapportering av statistikk om praktiseringen av regelverket.

Særlige rettshjelptiltak

På vegne av Justisdepartementet fører Statens sivilrettsforvaltning kontroll med de særlige rettshjelptiltakene som mottar tilskudd fra kapittel 470 post 72. Tilskuddet gis til organisasjoner som yter rettshjelp til grupper med særskilte rettshjelpbehov. Disse yter gratis juridisk rådgivning til personer som ellers av ulike årsaker ikke ville oppsøkt den rettshjelpen de har behov for. Det ytes bl.a. tilskudd til studentrettshjelptiltakene⁴, og andre særskilte rettshjelptiltak⁵. For 2010 ble det ytt tilskudd med til sammen kr 32 594 000. Statens sivilrettsforvaltning mottar rapportering fra den enkelte rettshjelptiltak i henhold til tildelingsbrev. Rapportene oversendes videre til Justisdepartementet med eventuelle merknader.

3.1 Fri rettshjelp – virksomheten 2010

Statens sivilrettsforvaltning besvarer daglig et stort antall henvendelser om rettshjelpsordningen, forståelsen av regelverket om fri rettshjelp, salær og stykkprisgodtgjøring. Henvendelsene kommer fra advokater, privatpersoner og offentlige instanser som anvender regelverket, slik som Fylkesmenn, Fylkesnemnder og domstoler. Statens sivilrettsforvaltning vektlegger å ha jevnlig kontakt med brukere av rettshjelpordningen.

Det er holdt løpende kontakt og avholdt regelmessige fagmøter med Sivilavdelingen i Justisdepartementet. På disse møtene tas det opp faglige spørsmål innen rettshjelp og salær.

Statens sivilrettsforvaltning arbeider for øvrig med faglig utvikling både internt og hos aktuelle aktører på fagfeltet, herunder ved deltagelse på informasjonsmøter, fagseminar og utsendelse av presedenssaker. Dette bidrar til økt kunnskap og kompetanseheving på rettsfeltet.

---

² Rettshjelploven

³ Rettshjelpforskriften

⁴ Juridisk Rådgivning for Kvinner, Juss-Buss, Jussformidlingen i Bergen, Jusshjelpa i Nord Norge, Jusshjelpa i Midt Norge

⁵ Blant annet Oslo kommune Fri rettshjelp, Rettshjelp Kontoret Indre Finnmark, Norsk Organisasjon For Asylsøkere, Gatejuristene, Fri rettshjelp i offentlige (service)kontorer og Pilotprosjektet – rettshjelp.

Statens sivilrettsforvaltning avviklet høsten 2010 det årlige seminaret for samtlige Fylkesmannsembeter. Hovedtema på seminaret i 2010 var fri rettshjelp i saker for forlikrådet, fri rettshjelp i utlendingssaker og generelt om utforming av vedtak.

3.2 Resultater 2010

I 2010 mottok Statens sivilrettsforvaltning 588 saker på rettshjelpsfeltet. Til sammenligning mottok Statens sivilrettsforvaltning 571 saker i 2009.

Statens sivilrettsforvaltning har i 2010 behandlet 593 saker på rettshjelpsfeltet. Til sammenligning behandlet Statens sivilrettsforvaltning 586 saker i 2009.

Saksavviklingen og saksinngangen er dermed relativt stabil.

Tabell 3.1 Antall saker innkommet – behandlet – restanse

	2010	2009	% endring fra 09-10
Innkomet	588	571	3
Behandlet	593	586	1
Restanse	50	42	19

Statens sivilrettsforvaltning har i 2010 registrert en økning i antall klagesaker vedrørende rettshjelp i utlendingssaker. Fordi antall asylsøkere til Norge nå går ned, antas disse sakene å være etterslep fra en periode med økning i antallet asylsøkere. Det er registrert en nedgang i antall klagesaker om dispensasjon fra de økonomiske vilkårene. Dette antas å ha sammenheng med at advokatene etter hvert har fått mer kunnskap om når det ikke er grunnlag for å dispensere fra de økonomiske vilkårene.

Av sakene behandlet i 2010 gjaldt 123 fri sakførsel, 373 fritt rettsråd, 15 fylkesnemndssaker, 3 søknader om ettergivelse av saksomkostninger til det offentlige, 32 omgjøringsbegjæringer av egne vedtak og 47 generelle henvendelser.

Tabell 3.2 Saker behandlet fordelt på type rettshjelpytelse

	2010		2009		09-10
	Klager behandlet	% fordeling	Klager behandlet	% fordeling	% endring
Fritt rettsråd	373	63	364	62	2
Fri sakførsel	123	21	103	18	19
Fylkesnemndssak	15	3	15	3	0
Saksomkostninger	3	1	13	2	-77
Omgjøringsbegjæringer	32	5	32	5	0
Generelle henvendelser	47	8	59	10	-71
Totalt	593	≈ 100	586	100	1

Tabell 3.3 Prosentvis fordeling av kjønn/gruppe fordelt på sakstype

	2010			2009		
	Fritt rettsråd	Fri saksførsel	Saksomkostn.	Fritt rettsråd	Fri saksførsel	Saksomkostn.
Kvinner	51 %	37 %	100 %	55 %	37 %	62 %
Menn	47 %	58 %	0 %	42 %	59 %	38 %
Flere klagere	2 %	6 %	0 %	3 %	4 %	0 %
	100 %	≈100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Det er en noe høyere andel kvinner enn menn som klager over avslag på søknad om fritt rettsråd. For fri saksførsel er tendensen motsatt. Situasjonen var tilsvarende i 2009.

Statens sivilrettsforvaltning omgjorde 12,1 % av klagesakene om fritt rettsråd, og 6,5 % av sakene om fri saksførsel i 2010. I 2009 omgjorde Statens sivilrettsforvaltning 11,5 % av sakene om fritt rettsråd, og 1 % av sakene om fri saksførsel.

Videre omgjorde Statens sivilrettsforvaltning i 2010 tre egne vedtak på grunnlag av omgjøringsbegjæring.

Tabell 3.4 Resultat av klagebehandling

	Klagebehandling		
	Medhold	Stadfestelse	% Omgjort
Fritt rettsråd	45	328	12,1 %
Fri saksførsel	8	115	6,5 %
Fylkesnemndssaker	1	14	6,7 %
Saksomkostninger ⁶	0	3	0,0 %
Omgj. egne vedtak	3	29	9,4 %

For fri saksførsel, skyldes den noe lavere omgjøringsprosenten sammenliknet med fritt rettsråd hovedsakelig at Statens sivilrettsforvaltning kun behandler uprioriterte saker, hvor adgangen til å innvilge fri saksførsel etter regelverket er svært restriktivt. Dette i motsetning til fritt rettsråd, hvor Statens sivilrettsforvaltning behandler både prioriterte og uprioriterte saker, og hvor vilkårene for å innvilge fritt rettsråd er lempeligere. Følgelig er omgjøringsprosenten for fri saksførsel noe lavere enn for fritt rettsråd.

Når det gjelder fritt rettsråd, er omgjøringsprosenten relativt stabil sammenliknet med 2009.

Økningen i omgjøringsprosent for fri saksførsel fra 2009 til 2010 antas å ha sammenheng med at advokatene har fått mer kunnskap hvilke saker som kan føre frem i klageinstansen.

Statens sivilrettsforvaltning har i 2010 realitetsbehandlet kun tre søknader om ettergivelse av saksomkostninger til det offentlige. Dette skyldes at kompetansen til å avgjøre slike saker i 2010 ble overført til Statens innkrevingsentral for saker hvor hovedstolen utgjør inntil 1,5 ganger folketrygdens grunnbeløp.

⁶ For saksomkostninger gjelder dette antall saker innvilget og avslått, samt innvilgelsesprosent.

Tabell 3.5 Saker behandlet (fritt rettsråd/fri sakførsel) fordelt på fylkesmannsembetene

Fylkesmann	Antall saker	% fordeling
Aust-Agder	20	4,0
Buskerud	16	3,2
Finnmark	11	2,2
Hedmark	12	2,4
Hordaland	43	8,7
Møre og Romsdal	11	2,2
Nordland	21	4,2
Nord-Trøndelag	8	1,6
Oppland	6	1,2
Oslo og Akershus	131	26,5
Rogaland	21	4,2
Sogn og Fjordane	14	2,8
Sør-Trøndelag	31	6,3
Telemark	24	4,8
Troms	23	4,6
Vest-Agder	29	5,9
Vestfold	51	10,3
Østfold	23	4,6
Totalt	495⁷	100,0

Antall klagesaker som kommer inn fra de ulike Fylkesmannsembetene varierer til dels betydelig. Dette har naturlig sammenheng med embetenes størrelse og antall søknader som kommer inn til hvert embete.

Saksbehandlingstiden er gjennomgående fra 4 til 8 uker. I saker hvor det har vært nødvendig å innhente ytterligere dokumentasjon eller uttalelser, har det påløpt ytterligere saksbehandlingstid.

Per 31.12.10 hadde Statens sivilrettsforvaltning en restanse på 50 ubehandlede saker. Til sammenligning hadde Statens sivilrettsforvaltning per 31.12.09 en restanse på 42 saker.

3.3 Utvikling 2011

Antall innkomne saker i 2010 er relativt uendret sammenliknet med 2009. Det forventes uendret saksinnangang for 2011.

Statens sivilrettsforvaltning vil fortsette å bistå Justisdepartementet med oppfølging av det generelle rettshjelp- og salærregelverk.

Statens sivilrettsforvaltning vil videreføre det årlige seminaret for samtlige Fylkesmannsembeter. Statens sivilrettsforvaltning vil også vurdere om det er behov for å styrke kompetansen ved enkelte embeter.

⁷ En sak fra kontrollkommisjonen er registret under fri sakførsel, slik at det er en fri sakførselssak som ikke gjenspeiles i denne tabellen.

4. STADFESTELSE AV TESTAMENTER

Det følger av lov om arv m.m. av 03.03.72 nr. 5 (arveloven) at et testamente i enkelte tilfeller bare er gyldig når det er stadfestet av Kongen. Kongens kompetanse ble ved kgl. res. av 23. juni 1972 overført til Justisdepartementet. Den 01.01.07 ble Justisdepartementets kompetanse til å stadfeste testamenter etter arveloven § 33, § 34, § 48 og § 73 delegert videre til Statens sivilrettsforvaltning. Justisdepartementet er klageorgan over Statens sivilrettsforvaltnings avgjørelser.

4.1 Stadfestelse av testamenter – virksomheten 2010

Statens sivilrettsforvaltning besvarer muntlige henvendelser fra publikum og andre instanser om stadfestelse av testamenter.

4.2 Resultater 2010

I løpet av 2010 innkam det syv søknader om stadfestelse av testament og en generell henvendelse. Seks søknader om stadfestelse av testament er ferdigbehandlet.

Per 31.12.10 hadde Statens sivilrettsforvaltning en sak i restanse.

Tabell 4.1 Antall saker innkommet – behandlet – restanse

	2010		2009	
	Søknader	Generelle saker	Søknader	Generelle saker
Innkomet	7	1	1	1
Behandlet	6	1	2	1
Restanse	1	0	0	0

Tabell 4.2 Resultat av behandlede saker

	2010	2009
Stadfestet	4	1
Avslått	2	0
Avvist	0	1

Statens sivilrettsforvaltning har en saksbehandlingstid på tre til fire uker fra søknader kommer inn til vedtak foreligger. I saker hvor det er nødvendig å innhente ytterligere dokumentasjon eller uttalelser vil det påløpe ytterligere saksbehandlingstid.

4.3 Utvikling 2011

Statens sivilrettsforvaltning forventer uendret saksinngang for 2011.

5. TOMTEFESTE

Statens sivilrettsforvaltning behandler klager over Fylkesmennenes vedtak vedrørende oppreisning ved oversitting av frist for å kreve innløsning eller forlengelse av festeforhold, jf. tomtefesteloven § 36. Statens sivilrettsforvaltning behandler videre klager over Fylkesmennenes vedtak om hva som skal følge med ved innløsning av punktfeste og i område der det er festet bort tomter til fritidshus etter en samlet plan, jf. tomtefesteloven § 37 tredje ledd, jf. tomtefesteforskriften § 5.

5.1 Tomtefeste – virksomheten 2010

Statens sivilrettsforvaltning har hatt jevnlig kontakt med Fylkesmennene om praksis i saker om fristoppreisning og hva som skal følge med ved innløsning av tomtefesteforhold. Statens sivilrettsforvaltning har løpende besvart muntlige henvendelser om fristoppreisning og innløsnings spørsmål i tomtefesteforhold fra publikum og andre instanser.

5.2 Resultater 2010

I løpet av 2010 innkom det en klage over Fylkesmennenes vedtak om oppreisning for oversitting av fristen for å kreve innløsning av festetomter. Den ene klagen er avgjort. Videre innkom det en generell henvendelse, som er besvart.

Tabell 5.1 Antall saker innkommet – behandlet – restanse

	2010		2009	
	Klagesaker	Generelle henvendelser	Klagesaker	Generelle henvendelser
Innkomet	1	1	2	1
Behandlet	1	1	3	1
Restanse	0	0	0	0

Tabell 5.2 Resultat av behandlede saker

Resultat klagesaker:	2010	2009
Stadfestet	1	1
Omgjort	0	2

Statens sivilrettsforvaltning har en saksbehandlingstid på tre til fire uker. I saker hvor det er nødvendig å innhente dokumentasjon eller uttalelser vil det påløpe ytterligere saksbehandlingstid.

Per 31.12.10 hadde Statens sivilrettsforvaltning ingen saker i restanse.

5.3 Utvikling 2011

Statens sivilrettsforvaltning forventer uendret saksinngang for 2011.

6. RETTFERDSVEDERLAG

Rettferdsvederlagsordningen er Stortingets ordning. Etter denne kan enkeltpersoner som er kommet særlig uheldig ut og som er påført skade eller ulempe som ikke dekkes etter alminnelige erstatningsregler eller gjennom trygde-, forsikrings- eller erstatningsordninger søke om en skjønnsmessig kompensasjon av staten. Sakene avgjøres av Utvalget for rettferdsvederlag, som er Stortingets organ. Det har i 2010 vært tre utvalg i arbeid. Statens sivilrettsforvaltning er tillagt oppgaven som sekretariat for utvalgene.

Den alminnelige rettferdsvederlagsordningen er nærmere beskrevet i St.prp. nr. 65 (2006-2007) og Innst. S. nr. 262 (2006-2007). Stortinget har i tillegg vedtatt særordninger for krigsbarn, romanifolk/tatere og eldre utdanningsskadelidende samer og kvener, se St.meld.nr. 44 (2003-2004) og Innst. S. nr. 152 (2004-2005). Stortinget har videre vedtatt særordning for barn i barnehjem m.v., se St.meld. nr. 24 (2004-2005) og Innst. S. nr. 217 (2004-2005).

6.1 Rettferdsvederlag – virksomheten 2010

Utvalgene har til sammen holdt 27 møter i 2010 og avgjort 1 168 saker. Det har også dette året vært nedgang i antallet nye saker som faller inn under særordningene, mens antallet søknader etter alminnelig rettferdsvederlagsordning er uforandret fra året før. Totalt ble det i 2010 mottatt 760 søknader om rettferdsvederlag, hvilket er en nedgang på 29 % fra 2009.

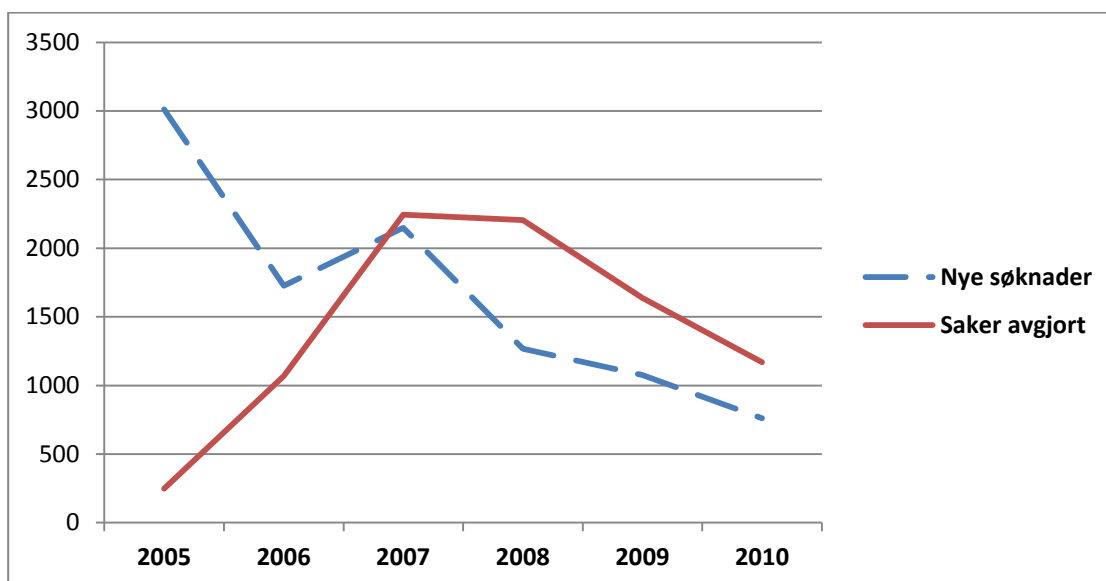
Stortinget har i 2010 behandlet to enkeltsaker som ble fremlagt på vegne av utvalg I. Stortinget innvilget vederlag i tråd med utvalgets tilrådninger.

Statens sivilrettsforvaltning har på vegne av Utvalget for rettferdsvederlag utarbeidet årsrapport for 2009 og fremlagt denne for Stortinget. Årsrapporten ble uten vesentlige merknader behandlet av Stortinget ved vedtakelsen av Innst. 313 S (2009-2010).

Statens sivilrettsforvaltning har gjennom hele året hatt god og regelmessig kontakt med interesseorganisasjoner, søkerrepresentanter og faginstanser.⁸ Møtene har hatt som formål å formidle generell informasjon om rettferdsvederlagsordningen, og drøfte spørsmål i tilknytning til ordningene og til saksgangen.

---

⁸ Statens sivilrettsforvaltning har i 2010 arrangert møter med Krigsbarnforbundet, JussBuss, Jurk, Stiftelsen Rettferd for taperne, Prosjekt Oppreisning, Gatejuristen, Norsk Pasientskadeerstatning og berørte faginstanser.

Figur 6.1 Oversikt - søknader mottatt og avgjort i perioden 2005 – 2010

6.2 Resultater 2010

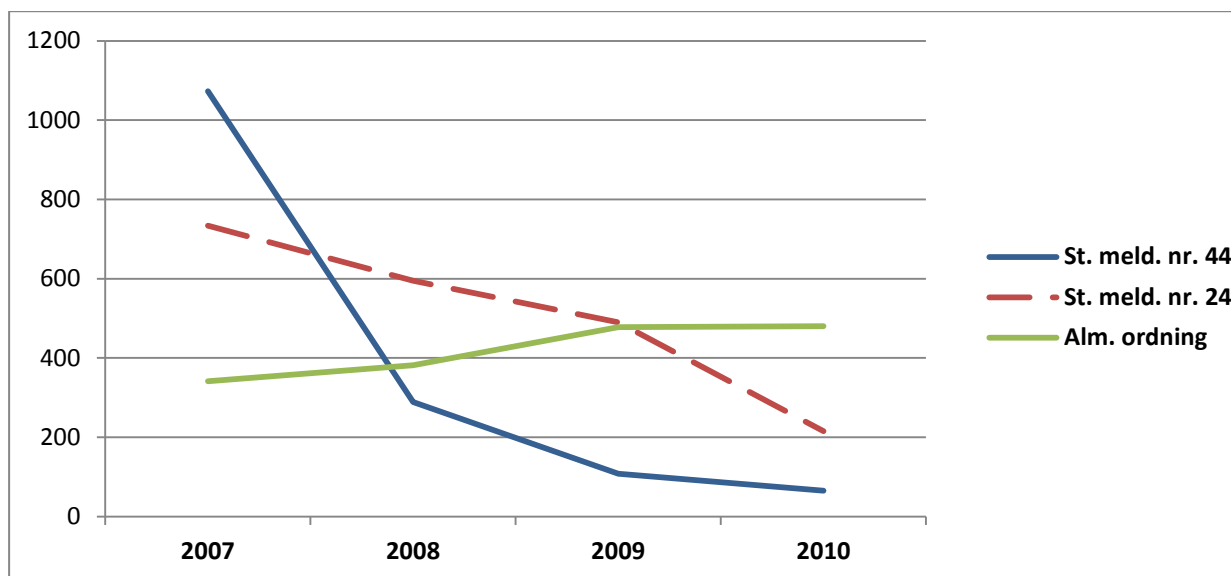
6.2.1 Nye søknader

Det er i 2010 mottatt 760 søknader om rettfærdsvederlag. Dette er en nedgang på 29 % sammenlignet med året før. Det er søknader etter de ulike særordningene som er redusert i antall. Nye saker etter alminnelig ordning er på samme nivå som i 2009. Et fellestrekk for denne sakstypen er at de normalt omfatter flere grunnlag. Se mer om dette under punkt 6.2.2.

Tabellen nedenfor viser hvordan søknadene fordeler seg på de ulike ordningene.

Tabell 6.1. Søknader mottatt, fordelt på rettfærdsvederlagsordningene

Søknader	2010		2009		09-10 % endring
	Innkomet	i %	Innkomet	i %	
Romani/tatere	36	5	78	7	-54
Samer/kvener	29	4	30	3	-3
St. meld. nr. 24	215	28	490	46	-56
Alm. ordning	480	63	478	44	0
Totalt	760	100	1076	100	-29

Figur 6.2 Oversikt – søknader mottatt fordelt rettferdsvederlagsordningene, perioden 2007 – 2010⁹

6.2.2 Behandlede saker

Det er i 2010 avgjort 1 168 saker i utvalgene. Dette er en nedgang fra året før på 30 %. Sakene inneholder i større grad enn tidligere flere søknadsgrunnlag, og er av den grunn mer ressurskrevende å behandle. Dette gjelder særlig saker etter alminnelig rettferdsvederlagsordning, der det i 2010 er behandlet 438 enkeltsaker. Det er totalt behandlet 1 349 ulike grunnlag etter alminnelig ordning. Tabellen nedenfor viser hvordan sakene fordeler seg på de ulike ordningene. Tabell 6.3 viser hvilke grunnlag som er behandlet etter alminnelig rettferdsvederlagsordning og utfallet av disse.

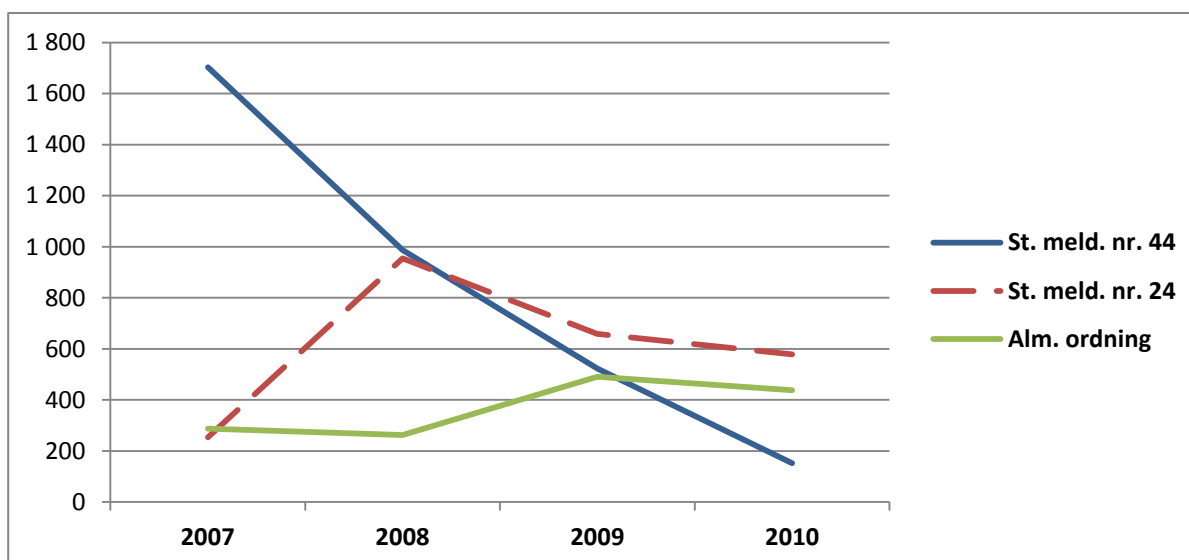
Tabell 6.2 Behandlede saker fordelt på rettferdsvederlagsordning

Søknader	2010		2009		09-10
	Behandlet	i %	Behandlet	i %	% endring
Krigsbarn	34	3	147	8	-77
Romani/tatere	78	6	266	15	-71
Samer/kvener	40	3	110	6	-64
St. meld. nr. 24	578	46	659	37	-12
Alm. ordning	438	35	491	27	-11
Totalt UR-beh.	1 168	93	1673	93	-30
Avvist av SRF	88	7	125	7	-30
Totalt UR + SRF	1 256	100	1 798	100	-30

⁹ St. meld. nr. 44 omfatter krigsbarn, romani/tatere og samer/kvener.

Tabell 6.3 Alminnelig ordning – søknadsgrunnlag og innvilgelsesprosent

Søknadsgrunnlag	2010		
	Antall	% innvilget	% avslått
Svikt i barnevernstjenesten	482	30	70
Mangler ved skolegang	481	17	83
Spesialscole – kritikkverdige forhold	67	33	67
Behandlingshjem – kritikkverdige forhold	35	14	86
Fysiske/seksuelle overgrep	149	38	62
Pasientskade	49	22	78
Annet	86	20	80
Totalt	1 349	25 %	75 %

Figur 6.3 Utvikling – saker behandlet 2007 – 2010

Av søkerne som har fått sin sak avgjort av utvalget er 46 % kvinner og 54 % menn. Kjønnfordelingen var forrige år 48 % kvinner og 52 % menn. Statens sivilrettsforvaltning anser at fordelingen mellom kjønnene er innen normalvariasjon sammenlignet med tidligere år.

Tabell 6.4 Kjønnfordeling – saker behandlet i utvalget

	2010	2009
	Totalt behandlet i %	Totalt behandlet i %
Kvinner	46	48
Menn	54	52
	100	100

6.2.3 Sakenes utfall

Av de 1 168 sakene som er behandlet i utvalgene i 2010 er det innvilget vederlag i 890 saker mens 278 saker er avslått. Innvilgelsesprosenten er følgelig 76 %, mens den var 77 % året før.

Tabellen nedenfor viser innvilgelsesprosenten fordelt på kjønn.

Tabell 6.5 Innvilgelsesprosent fordelt på kjønn

	Kvinner		Menn	
	2010	2009	2010	2009
Innvilget i %	79	78	74	76
Avslag i %	21	23	26	24
	100	≈100	100	100

6.2.4 Avvisninger

Statens sivilrettsforvaltning har fullmakt til å avvise saker helt eller delvis, dersom de gjelder forhold som etter fast praksis ikke gir grunnlag for rettsferdsvederlag, jf. Innst. S. nr. 4 (1999-2000). I 2010 er 88 saker avvist i sin helhet fra realitetsbehandling i utvalgene. Sakene fordeler seg likt mellom kjønnene med 50 % kvinner og menn. I tillegg er det avvist enkeltgrunnlag i saker, der saken for øvrig tas til behandling. Dette gjelder 414 grunnlag. De vanligste grunnlag for avvisning er at forholdet er omfattet av andre offentlige erstatningsordninger eller trygdeforhold, eller at søknaden gjelder vanskelige oppvekstforhold der det offentlige ikke har hatt noen rolle.

Tabell 6.6 Grunnlag for avvisning

Avvisningsgrunnlag	2010	
	Antall	i %
Omfattes av voldsoffererstatning	152	37
Omfattes av NPE	27	7
Gjelder trygdeforhold	3	1
Behandlet ved domstolen	8	2
Ikke rettslig foreldet	16	4
Gjelder private rettsforhold	1	0
Vanskelige oppvekstforh./mobbing	148	36
Annet	59	14
Totalt	414	100

6.2.5 Avsluttet uten vedtak

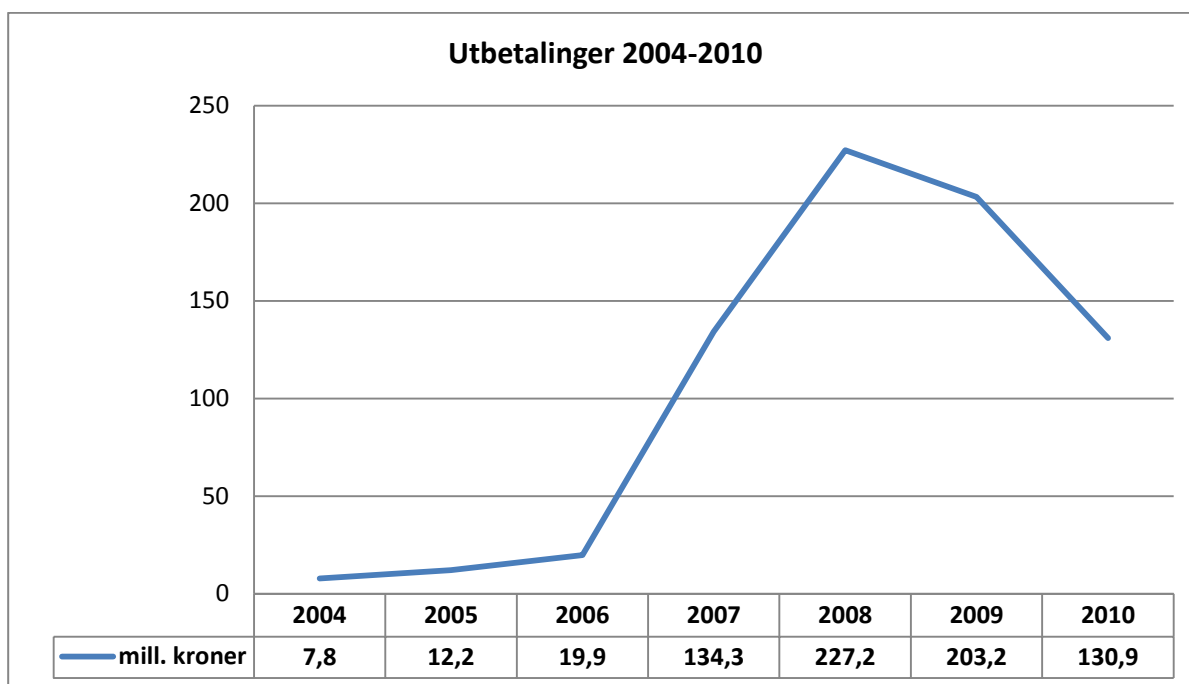
En sak skal anses bortfalt og avsluttes dersom søker dør før vedtak er truffet, jf. St.prp. nr. 72 (1998-1999) side 2. Det er i 2010 avsluttet 11 saker på dette grunnlaget.

Summen av antallet saker som er ferdigbehandlet i 2010 av utvalget eller av Statens sivilrettsforvaltning er 1 267 og omfatter 1 168 saker avgjort av Utvalget for rettfærdsvederlag, 88 saker avvist av Statens sivilrettsforvaltning og 11 saker avsluttet uten vedtak som følge av at søker er død.

6.2.6 Utbetalt vederlag i 2010

Det er i 2010 utbetalt 130,9 millioner kroner i rettfærdsvederlag av staten. Dette er en nedgang på 36 % fra året før, da det ble utbetalt 203,2 millioner kroner. Nedgangen er hovedsakelig en følge av at det er innvilget vederlag i 890 saker i 2010, mens det året før ble innvilget vederlag i 1 287 saker.

Figur 6.4 Utvikling – utbetalt vederlag 2004 – 2010 (mill. kroner)

I henhold til Innst. S. nr. 217 (2004-2005) kan det innvilges vederlag med inntil kr 300 000 i saker som omfattes av særordningen for barnehjemsbarn m.v. Når det gjelder de øvrige rettfærdsvederlagsordningene som har vært til behandling i 2010 har utvalget hatt fullmakt til å innvilge rettfærdsvederlag med inntil kr 200 000 per sak.

Det følger av særordning som gjelder for romanifolk/tatere at det i saker som omhandler flere grunnlag etter nærmere vilkår kan tilkjennes rettfærdsvederlag som i sum overskrider de beløpsgrenser som gjelder etter hver enkelt ordning, jf. Innst. S. nr. 152 (2004-2005) side 9. Det ble i 2010 truffet vedtak i 17 slike sammensatte saker.

Tabellen 6.7 viser innvilget vederlagsbeløp i saker fordelt på de ulike rettfærdsvederlagsordningene.

Tabell 6.7 Vederlagsnivå fordelt på de ulike rettfjerdsvederlagsordningene

	Avslag	1' -20'	21' -50'	51' -100'	101' -150'	151' -200'	201' -300'	>300'	Totalt
Krigsbarn	3	16	10	1	1	1	2	0	34
Romani/tatere	3	25	22	11	11	3	0	3	78
Samer/kvener	15	0	0	25	0	0	0	0	40
St. mld. nr. 24	23	1	30	77	157	109	167	14	578
Alm. ordning	234	0	45	95	44	20	0	0	438
Totalt	278	42	107	209	213	133	169	17	1 168

6.2.7 Restanse

Det er ingen restanser i Statens sivilrettsforvaltning på fagfeltet rettfjerdsvederlag. Det er imidlertid fortsatt restanser i eksterne faginstanser, selv om det også her er en positiv utvikling. Ved årets utløp er det 1 372 forhold under forberedende saksbehandling i faginstanser, mens det på samme tid i fjor var 1 985 forhold til utredning, se tabell nedenfor. Det store flertallet av restansesakene er mottatt i 2010. Likevel er det fortsatt 450 forhold til utredning hos andre faginstanser der søknaden er mottatt i 2009, og 40 forhold der søknaden er mottatt i 2008.

Tabell 6.8 Restanser i faginstansene

Restanser i faginstanser	Søknader fra 2008	Søknader fra 2009	Søknader fra 2010	Restanse 2010	Restanse 2009
Bufdir	0	94	376	470	738
Udir	31	301	373	705	1 067
H-dir	8	37	105	150	119
AV-dir	1	18	28	47	61
Totalt	40	450	882	1 372	1 985

6.2.8 Saksbehandlingstid

Det er definerte mål for saksbehandlingstiden i saker vedrørende rettfjerdsvederlag, fastsatt av en regjeringsoppnevnt embetsmannsgruppe. Målet er en måneds saksbehandlingstid for ferdigstillelse av saken i Statens sivilrettsforvaltning, etter at alle dokumenter er mottatt. Videre er målet 12 måneders saksbehandlingstid for saker som utelukkende behandles i Statens sivilrettsforvaltning. Begge disse målene er i 2010 nådd.

Målsettingen for saker som utredes hos faginstanser er totalt 14 måneders saksbehandlingstid, hvor faginstansen har 12 måneder til sitt forberedende arbeid.

Målet om 12 måneders saksbehandlingstid overholdes av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet så vidt gjelder saker etter særordningen for barnehjemsbarn m.v. (St.meld nr. 24 2004-2005), og av Utdanningsdirektoratet så vidt gjelder saker etter særordningen for samer/kvener (St.meld nr. 44 2003-2004).

Når det gjelder saker med flere grunnlag, herunder forhold etter alminnelig rettfærdsvederlagsordning opplyser Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet å ha en saksbehandlingstid på om lag 15 måneder. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser å ha en saksbehandlingstid på om lag 16 måneder. Helsedirektoratet oppgir om lag 19 måneder og Utdanningsdirektoratet opplyser å ha en saksbehandlingstid på om lag 24 måneder.

6.3 Utvikling 2011

Statens sivilrettsforvaltning vil også i 2011 arbeide for å videreføre den gode kontakten mellom utvalgsledelsen, sekretariat og faginstanser, slik at særlige problemstillinger omkring ordningen blir formidlet til alle som er involvert i arbeidet med sakene, og utvalgenes praksis formidles løpende til de forberedende instanser.

Også informasjonsarbeidet overfor brukerorganisasjoner, søkerrepresentanter og andre relevante instanser vil bli ført videre i 2011. Arbeidet er et viktig bidrag til at individer og grupper har god kunnskap om de ulike ordningene.

Likeledes vil Statens sivilrettsforvaltning arbeide videre med faglig utvikling både internt og hos faginstanser, herunder ved deltakelse på felles fagseminar, utarbeidelse av praksisnotat og erfaringsbaser. Arbeidet har som mål å ivareta likebehandling og mest mulig rasjonell saksbehandling. Det vises i denne forbindelse til at nye saker som hovedregel inneholder flere grunnlag for vederlag, og derfor innebærer en mer omfattende saksforberedelse enn hva som normalt er tilfellet for sakene etter særordningene.

Statens sivilrettsforvaltning vil i 2011 på oppdrag fra Justisdepartementet arbeide med utredning i tilknytning til den prinsipielle gjennomgangen av rettfærdsvederlagsordningen som regjeringen har besluttet å gjennomføre.

7. VOLDSOFFERERSTATNING

Statens sivilrettsforvaltning er tillagt sekretariatsfunksjonen for Erstatningsnemnda for voldsofre (nemnda). Nemnda behandler klager over vedtak fra Kontoret for voldsoffererstatning (KFV). Statens sivilrettsforvaltning er delegert myndighet til å avgjøre saker som ikke byr på vesentlig tvil eller krever medisinsk kompetanse. Alle avgjørelsene anonymiseres og oversendes Lovdata månedlig for publisering.

7.1 Voldsoffererstatning – virksomheten 2010

Statens sivilrettsforvaltning har i 2010 hatt en betydelig økning av innkomne saker sammenliknet med 2009. Det har vært iverksatt ulike tiltak for å øke produktiviteten i klagesaksbehandlingen. Nemnda har utvidet delegasjonen til Statens sivilrettsforvaltning, slik at nemnda kan konsentrere seg om prinsipielle saker og saker som byr på vesentlige tvilsspørsmål, faktisk eller juridisk, i tråd med lovens ordning. I tillegg har Statens sivilrettsforvaltning i samråd med KFV stilt saksbehandlere til disposisjon for KFV i deres arbeid med vurdering av klager. Det er også foretatt en gjennomgang av klagesakene i Statens sivilrettsforvaltning for å vurdere retur til KFV for omgjøring.

Statens sivilrettsforvaltning har høsten 2010 arrangert voldsoffererstatningsseminar med deltakere fra KFV, Justisdepartementet, nemnda og Statens sivilrettsforvaltning. Det er arrangert dialogmøte med aktuelle organisasjoner samt møte med Landsforeningen for voldsofre. Videre har Statens sivilrettsforvaltning sammen med deltakere fra Justisdepartementet og KFV besøkt Brottoffermyndigheten i Sverige for erfaringsutveksling. Ved ulike anledninger har Statens sivilrettsforvaltning orientert om voldsoffererstatningsordningen.

Statens sivilrettsforvaltning har ellers bistått Justisdepartementet i ulike voldsofferrelaterte spørsmål.

En avgjørelse fra nemnda er bragt inn for domstolene med påstand om ugyldig vedtak. Staten ble frifunnet i tingretten. Saken er anket inn for lagmannsretten. Sekretariatet har bistått Regjeringsadvokaten under forberedelse av hovedforhandling.

Sivilombudsmannen har i 2010 avgitt en uttalelse i sak vedrørende voldsoffererstatning. Sivilombudsmannen fant ikke grunnlag for rettslige innvendinger mot vedtaket i saken.

7.2 Resultater 2010

I 2010 har Statens sivilrettsforvaltning mottatt 695 saker, hvilket representerer en betydelig økning fra 2009, hvor vi mottok 339 saker.

Det er behandlet 582 saker i perioden, jf. tabell 7.1. Det er en økning fra samme periode året før med 37 %. Av de 582 behandlede sakene er 443 avgjort av nemnda og 139 av Statens sivilrettsforvaltning etter fullmakt fra nemnda, jf. tabell 7.2.

Nemndas delegasjon til Statens sivilrettsforvaltning ble utvidet per mai 2010, jf. delegasjonsvedtak datert 27.05.10. Statens sivilrettsforvaltning behandlet etter fullmakt 10 % av sakene første halvår, og 37 % av sakene annet halvår. Av totalt antall behandlede saker for året, ble således 24 % behandlet av Statens sivilrettsforvaltning etter delegert fullmakt.

Syv saker er returnert av Statens sivilrettsforvaltning til KFV for vurdering av omgjøring.

Det har vært avholdt 11 nemndsmøter hvor 443 saker ble avgjort. I gjennomsnitt ble det behandlet 40 saker per møte. Til sammenlikning behandlet nemnda 386 saker i 2009 - gjennomsnittlig 39 saker per møte.

Restansen har økt siden årsskiftet som følge av økning i inngangen av klagesaker, og er per 31.12.10 på 205 saker. Av disse var 74 saker ferdigstilt av SRF for oversendelse til nemnda pr årsskiftet. Antall ubehandlede saker i SRF var således 131 saker.

Tabell 7.1 Antall saker innkommet – behandlet – restanse

	2010	2009	% endring fra 09-10
Innkomet	695	339	105
Behandlet	582	426	37
Restanse	205	108	90

Tabell 7.2 Fordeling av behandlede saker

	2010		2009		09-10 % endring
	Søknader behandlet	% fordeling	Søknader behandlet	% fordeling	
Ordinære klagesaker	406	70	350	82	14
Regressaker	18	3	20	5	-11
Saksomkostninger	19	3	16	4	16
Totalt nemndsbehandlet	443	76 %	386	91 %	13
Ordinære klagesaker (SRF) ¹⁰	43	7	-	-	100
Regress (SRF)	36	6	16	4	56
Omgjøring (avslag) (SRF)	26	4	10	2	62
Saksomkostninger (SRF)	34	6	14	3	59
Totalt delegert behandlet	139	24 %	40	9 %	71
Totalt behandlet	582	100 %	426	100 %	27

Andelen kvinner og menn er tilnærmet like store hva angår de ordinære klagesakene og saksomkostningssakene. Når det gjelder klager over vedtak om regress, er 98 % av klagerne menn.

Tabell 7.3 Prosentfordeling av kjønn fordelt på sakstype

	2010			2009		
	Ordinære Saker	Regress- saker	Saks- omkost.	Ordinære Saker	Regress- saker	Saks- omkost.
% Kvinner	56	2	49	58	14	70
% Menn	44	98	51	42	86	30
% Total	100	100	100	100	100	100

¹⁰ Ordinære klagesaker ble omfattet av den utvidete delegasjonshjemmelen av 27.05.10.

Omgjøringsprosenten i klagebehandlingen er 21 %, tilsvarende som i 2009. Av omgjorte saker er 123 ordinære klagesaker, mens en er sak om regress. Krav om saksomkostninger etter forvaltningsloven § 36 skal fremmes for klageinstansen, og er således ikke behandlet av KfV. Disse sakene regnes derfor ikke med i omgjøringsprosenten.

Tabell 7.4 Resultat av klagebehandling

	Klagebehandling		1. inst. behandling		
	Medhold	Stadfestelse	Tilkjent	Avslått	
Ordinære saker¹¹	123	352			
Regressaker	1	53			
Saksomkostninger			30	23	
Totalt	124	405	30	23	582
% fordeling	21 %	70 %	5 %	4 %	100 %

7.2.1 Utbetalinger

Det er av nemnda tilkjent kr 9 090 378 i perioden. Til sammenlikning ble det tilkjent kr 7 571 339 i 2009. Beløpet omfatter erstatning i saker som er omgjort av nemnda og saksomkostninger etter forvaltningsloven § 36 for utgifter påløpt under klagebehandlingen. Tilkjente saksomkostninger etter forvaltningsloven § 36 utgjør kr 413 376 inklusive mva.

Oppreisning etter loven § 6 utgjør den største posten (kr 5 017 500), dernest erstatning for økonomisk tap etter loven § 4 (kr 3 004 318).

Prosentandelen av saker som nemnda har omgjort og hvor saken returneres KfV for utmåling er 17 %. Dette er vesentlig høyere enn i 2009, hvor 6 % av sakene ble returnert for utmåling.

I 2010 var det to saker hvor samlet erstatning/oppreisning ble tilkjent med maksimalbeløpet etter loven (20G), to saker etter forskriften hvor grensen var kr 200 000, og 12 saker etter forskriften hvor grensen var kr 150 000.

¹¹ Inkl begjæringer om omgjøring.

Tabell 7.5 Fordeling – erstatningsposter

Erstatningsposter	2010		2009 ¹²		09-10
	Antall:	Sum kr :	Antall:	Sum kr:	% endring i innvilg. grunnlag
§ 4 - økonomisk tap	35	3 004 318	30	4 136 451	17
§ 5 - menerstatning	5	640 000	5	471 732	0
§ 6 - oppreisning	65	5 017 500	48	2 651 671	35
§ 14 - sakkyndige erkl.	0	-	-	-	-
§ 15 - ettergivelse regress	1	15 184	1	15 075	0
fvl § 36 - saksomkostninger	32	413 376	25	296 410	28
Sum utbetalt i kroner		9 090 378		7 571 339	
Returnert KfV for utmåling	21	-	7	-	

7.2.2 Saksbehandlingstid

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for klagesakene totalt sett er 4,1 måneder. Saksbehandlingstiden varierer etter sakstype. For ordinære saker som behandles av nemnda er gjennomsnittlig saksbehandlingstid 4,7 måneder. For andre saker som behandles av nemnda er saksbehandlingstiden 4,2 måneder.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for de delegerte sakene som ble behandlet i Statens sivilrettsforvaltning var 2,3 måneder.

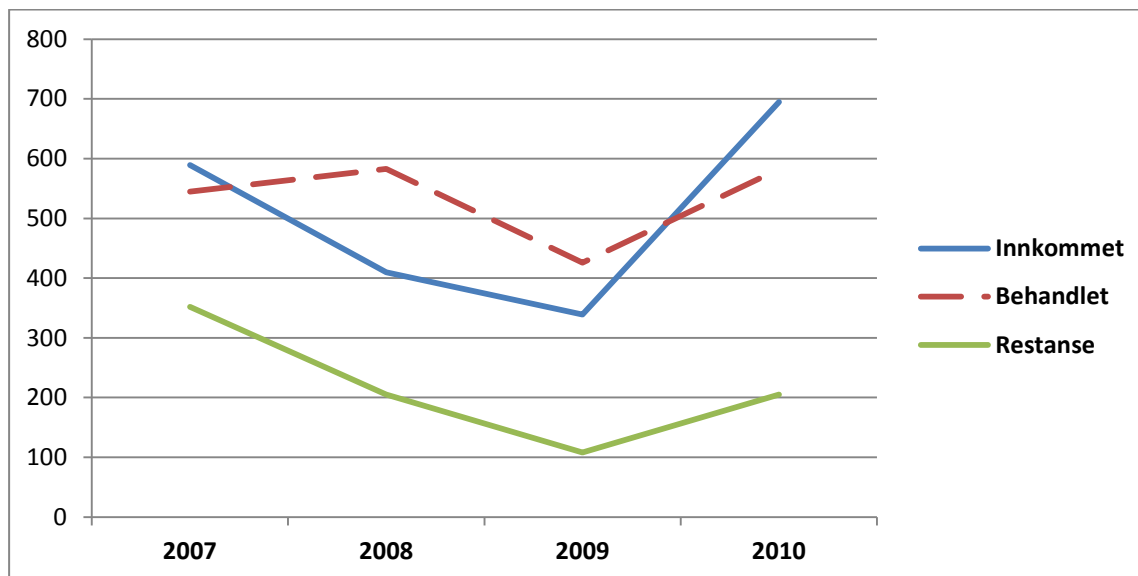
Til sammenlikning var saksbehandlingstiden totalt sett i 2009 på 6,1 måneder. Saksbehandlingstiden er således redusert med ca. 2 måneder siden årsskiftet. Dette skyldes et økt antall behandlede saker av nemnda og at en større andel av innkomne klager behandles av Statens sivilrettsforvaltning etter utvidelsen av den delegerte fullmakten.

Restansen har økt i 2010 og utgjør 205 saker per 31.12.10. Til sammenlikning var restansene 108 saker ved forrige årsskifte.

Figur 7.1 viser utviklingen i inngangen av saker, antall behandlede saker og restansen i 3 års-perioden. I motsetning til de to foregående år, øker antallet innkomne og behandlede saker. Restansen øker som følge av dette.

¹² Det foreligger ikke opplysninger om erstatningspostene § 9 – nedsettelse og § 14 – sakkyndige erklæringer for 2009.

Figur 7.1 Utviklingstrekk 2007-2010

7.3 Utvikling 2011

Utviklingen i restansesituasjonen og saksbehandlingstiden vil avhenge av ulike forhold. Blant annet er det en utfordring for Statens sivilrettsforvaltning at klagesakene fra Kontoret for voldsoffererstatning oversendes uregelmessig. Utviklingen vil bli fulgt nøye og tiltak for å begrense en eventuell negativ utvikling vil fortsatt ha stor oppmerksomhet. Herunder vil Statens sivilrettsforvaltning fortsatt ha løpende dialog med KfV om utviklingen i deres klageportefølje.

Behandlingen av saker i Statens sivilrettsforvaltning etter den utvidede delegerte fullmakten vil ventelig bidra til en økning av delegerte behandlede saker i 2011.

Det legges opp til samme antall nemndsmøter i 2011 som i foregående år.

8. SEKRETARIATET FOR DEN RETTSMEDISINSKE KOMMISSJON

Kommisjonen er opprettet med hjemmel i straffeprosessloven § 146. Dens virksomhet fremgår av straffeprosessloven § 147 og av forskrift av 13. mars 2003 om Den rettsmedisinske kommisjon (DRK). Kommisjonen består av fire faggrupper: Gruppe for rettspatologi og klinisk rettsmedisin, Genetisk, Toksikologisk og Psykiatrisk gruppe. Kommisjonen avgir rapport årlig.

Statens sivilrettsforvaltning innehar sekretariatsfunksjonen for DRK. Sekretariatsfunksjonen er hjemlet i forskriftens § 4 og innebærer at det skal gis kontorfaglig, administrativ og juridisk bistand til kommisjonen.

8.1 Sekretariatet for den rettsmedisinske kommisjon – virksomheten 2010

Saksinngangen i kommisjonen har økt for samtlige grupper i 2010, men særlig for toksikologi og for rettspatologi og klinisk rettsmedisin. Dette har medført en økt arbeidsmengde for sekretariatet i en periode hvor også elektronisk saksbehandling er implementert (annet halvår). Kommisjonen har i perioder fått inn et stort antall erklæringer som hastesaker. Det har til tider vært en utfordring for sekretariatet å håndtere det store antall saker i tide, og særlig hastesakene, som har et økende og ikke ubetydelig omfang. Sekretariatets arbeid er imidlertid effektivisert ved at man i samarbeid med kommisjonen har forbedret og forenklet rutinene for håndtering av slike saker.

Sekretariatet har bistått kommisjonen med gjennomføringen av del to av B-kurset 2009/2010. Videre har sekretariatet bistått kommisjonen med praktiske og administrative forberedelser til B-kurset 2010/2011, hvor del én ble avviklet i november 2010. Del to avvikles i januar 2011.

Sekretariatet har forberedt og bistått kommisjonens leder i møter med politisk ledelse i Justisdepartementet, Riksadvokaten og Rettsmedisinsk institutt.

Videre har sekretariatet og kommisjonens leder deltatt i en arbeidsgruppe som har vurdert rutinene ved oppnevning av medlemmer til kommisjonen. Arbeidsgruppen har vært ledet av Justisdepartementet. Arbeidsgruppen avga sin rapport i desember 2010.

Sekretariatets juridiske bistand ytes etter behov og i dialog med kommisjonens leder, eventuelt gruppelederne. Primært er problemstillingene av strafferettslig – og/eller straffeprosessuell karakter, men også av forvaltningsrettslig art. Saker kommisjonen har forelagt sekretariatet for juridisk vurdering har vært behandlet i løpet av en uke.

I henhold til tildelingsbrevet for 2010 punkt 3.1 har sekretariatet utviklet skriftlige rutiner for juridisk kvalitetssikring av sekretariatets bistand til kommisjonen.

8.2 Resultater 2010

Tabell 8.1 gir en oversikt over utvikling av inngangen av saker til DRK i perioden 2007 – 2010. Samtlige grupper har i denne perioden hatt en økning i saksmengden. Økningen har vært sterkest i Gruppe for rettspatologi og klinisk rettsmedisin og Toksikologisk gruppe.

Årsaken til økningen i Gruppe for rettspatologi og klinisk rettsmedisin, er formentlig at det blir rekvirert flere rettsmedisinske undersøkelser. Dette kan skyldes flere forhold, blant

annet økt aktivitet hos politiet. Når det gjelder økningen i Toksikologisk gruppe, avspeiler dette trolig økt aktivitet hos politiet.

Nærmere omtale av tallene vil fremgå av DRKs egen årsrapport.

Tabell 8.1 Utvikling i registrerte saker på fagfeltet i perioden 2007 – 2010

	2010	2009	2008	2007
Rettspatologi/klinisk	2676	2 435	2 572	2 209
Psykiatrisk gruppe	553	503	506	434
Toksikologisk gruppe	2868	2 292	2 502	2 252
Genetisk gruppe	1097	1 088	1 217	924
Totalt	7194	6318	6797	5819

8.3 Utvikling 2011

Økt saksinnangang i kommisjonen har medført større arbeidspress også i sekretariatet. Tiltak for å effektivisere saksbehandlingen internt vil derfor ha stor oppmerksomhet. Av særlig viktighet er oppfølgingen av det elektroniske saksbehandlingssystemet for å optimalisere bruken av dette. Statens sivilrettsforvaltning vil også vurdere å styrke bemanningen i sekretariatet.

Sekretariatet vil bistå kommisjonen med å gjennomføre del to av B-kurset i januar 2011.

Som forventet har det vært et noe avtagende antall ferdige spesialister som har søkt om deltagelse på B-kurset. Kommisjonen ser det derfor som hensiktsmessig at aktuelle kandidaters progresjon avvantes, slik at kurset kommer inn på et senere stadium. Det vil derfor ikke bli avholdt B-kurs i 2011/2012.

Sekretariatet vil i 2011 fortsatt ha særlig oppmerksomhet knyttet til å utvikle gode rutiner tilpasset kommisjonen, herunder knyttet til juridisk bistand. Sekretariatet vil også ha særlig oppmerksomhet rettet mot hastesaker og hvordan disse i størst mulig grad kan unngås.

9. SEKRETARIATET FOR BARNESAKKYNDIG KOMMISSJON

Barnesakkyndig kommisjon ble opprettet med virkning fra 1. januar 2010. Kommisjonen skal kvalitetssikre alle rapporter avgitt av sakkyndige i barnevernssaker, enten de er bestilt av barneverntjenesten, fylkesnemnda, domstolene eller de private parter. Først når en rapport er gjennomgått av kommisjonen kan den gi grunnlag for tiltak i henhold til barnevernlovens kapittel 4. Også når en sakkyndig rapport legges til grunn for at barneverntjenesten ikke iverksetter tiltak, skal rapporten legges frem for kommisjonen. Kommisjonens virksomhet er hjemlet i barnevernloven § 2-5. Fra 1. januar 2010 skal alle sakkyndige rapporter som brukes i barnevernssaker, kvalitetssikres av kommisjonen.

Barnesakkyndig kommisjon består av en kommisjonsleder og 10 kommisjonsmedlemmer som er oppnevnt av Kongen i statsråd for en periode på 3 år. Kommisjonens sekretariat er lokalisert hos Statens sivilrettsforvaltning. Statens sivilrettsforvaltning yter kontorfaglig og administrativ bistand til kommisjonen på oppdrag fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

For mer informasjon henvises det til kommisjonens egen årsrapport.

10. ANDRE MÅL OG OPPGAVER

10.1 Samfunnssikkerhet og beredskap

Statens sivilrettsforvaltning samarbeider med Sekretariatet for konfliktrådene og Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Virksomhetene har i felleskap utarbeidet en beredskapsplan som trådte i kraft 15.01.09. Planen skal revideres i 2012.

Det er ikke gjennomført spesifikke tiltak i 2010.

10.2 Informasjon og kommunikasjonsteknologi

Statens sivilrettsforvaltning har i 2010 anskaffet et elektronisk saksbehandlings- og arkivsystem. Implementeringsprosjektet ble iverksatt høsten 2010, og systemet skal tas i bruk 1. april 2011.

På sikt er det en målsetting å iverksette et prosjekt knyttet til implementering av elektronisk dokumentutveksling (EDU) mellom Statens sivilrettsforvaltning og samarbeidende faginstanser og direktorat.

Per i dag tilbyr ikke Statens sivilrettsforvaltning sine brukere elektroniske tjenester. Det ansees som tilstrekkelig å legge ut informasjon på Statens sivilrettsforvaltnings hjemmeside. Søknadsskjema om rettfærdsvederlag ligger tilgjengelig elektronisk og kan lastes ned fra virksomhetens hjemmeside.

10.3 Arbeidsmiljø

10.3.1 HMS-arbeid

Statens sivilrettsforvaltning ønsker å ha god og tett dialog mellom ledelsen, organisasjonene og de øvrige medarbeiderne i virksomheten, og det er etablert ulike arenaer og faste fora for dette.

SRF vektlegger gode rutiner i virksomhetens HMS-arbeid. Som del av dette er det utarbeidet en HMS-håndbok for virksomheten som er tilgjengelig for alle ansatte. Til HMS-håndboken er det blant annet utarbeidet egne vedlegg om:

- Brannrutiner
- IA-handlingsplan for SRF 2010–2013
- Oppfølgingsrutiner ved fravær med sykmelding
- Individuell oppfølgingsplan ved fravær med sykmelding
- AMU-organisering og saker til møter
- Målsetting for HMS-arbeidet

SRF opprettet arbeidsmiljøutvalg (AMU) i 2008. AMU skal ivareta alle forhold som faller inn under HMS. Det er avholdt 4 ordinære møter og 1 ekstraordinært møte i arbeidsmiljøutvalget i 2010. Referat fra AMU-møtene gjøres tilgjengelig for alle ansatte.

I 2010 har det vært særlig oppmerksomhet knyttet til sykefravær og nærværarbeid. AMU følger med på sykefraværutviklingen gjennom statistikk og initierer nye tiltak når dette anses nødvendig. Det har i tillegg blitt avholdt møter med virksomhetens kontaktperson i NAV og representanter fra organisasjonene samt verneombudet, med sykefravær og nærværarbeid som tema.

SRF har vært IA-virksomhet siden 2007. Det er utarbeidet en lokal IA-handlingsplan for perioden 2010–2013. Handlingsplanen er i tråd med regjeringens mål for samme periode, og inneholder tiltak for oppfølging av de nasjonale målene;

- Delmål 1: Redusere sykefraværet med 20 % ift. nivå i 2. kvartal 2010
- Delmål 2: Øke sysselsettingen for personer med redusert funksjonsevne
- Delmål 3: Seks måneders lengre yrkesaktivitet for seniorer i forhold til 2009

10.3.2 Sykefravær

Det har vært en økning i det totale sykefraværet i 2010 sammenlignet med 2009. Det skyldes at det legemeldte sykefraværet har økt. Legemeldt fravær skyldes hovedsakelig flere gravide med sykefravær i deler av graviditetsperioden. Utover disse er det ansatte med hel/delvis sykmelding i korte perioder, og noen med hel/delvis sykmelding over lengre perioder.

Egenmeldt sykefravær har vært synkende gjennom året. Sammenlignet med 2009 har det vært en nedgang i det totale egenmeldte sykefraværet.

Tabell 10.1 Sykefravær

	Fravær 2010	Fravær 2009
Egenmeldt sykefravær	1,36	1,73
Legemeldt sykefravær	5,8	4,77
Totalt sykefravær	7,16	6,5

10.4 Personalpolitikk

Statens sivilrettsforvaltning har som mål å ha et inkluderende arbeidsliv der medarbeiderne skal gjenspeile mangfold i befolkningen, og ha en variert erfaringsbakgrunn med hensyn til kjønn, alder, nedsatt funksjonsevne og etnisk bakgrunn.

Likestillingsperspektivet står sentralt ved rekruttering. I våre stillingsannonser er følgende med som standardtekst:

”Staten legger vekt på mangfold, og vi oppfordrer alle som er kvalifiserte til å søke, uten hensyn til alder, kjønn, funksjonsevne, nasjonalitet eller etnisk bakgrunn. Det er et personalpolitisk mål å oppnå en balansert alders- og kjønnssammensetning og rekruttere personer med innvandrerbakgrunn. Menn og personer med innvandrerbakgrunn oppfordres derfor til å søke stillingene.”

Per 31.12.10 teller Statens sivilrettsforvaltning 54 ansatte; hvorav 42 er kvinner og 12 er menn. Ledergruppen har følgende kjønnssammensetning; direktør og den ene avdelingsdirektøren er kvinner, de to øvrige avdelingsdirektørene er menn.

SRF har i løpet av 2010 igangsatt arbeidet med å lage en samlet personal- og lønnspolitikk for virksomheten. Arbeidet skjer i nær dialog mellom ledelsen og organisasjonene.

10.5 Miljøledelse og grønn stat

Statens sivilrettsforvaltning har som en oppfølging av Grønn stat opprettet en miljøgruppe som har utarbeidet tiltak for en mer miljøvennlig drift. Det er iverksatt ulike interne miljøtiltak. Tiltakenes målsetting har vært å begrense papirforbruk, spare strøm mv.

Virksomheten foretar få anskaffelser i løpet av et år innenfor de prioriterte produktområdene for særlige miljøhensyn som det vises til i regjeringens handlingsplan for miljø og samfunnsansvar. Virksomheten søker å ivareta miljøhensyn ved anskaffelser. Statens sivilrettsforvaltning har blant annet inngått kontrakt med ny leverandør av konvolutter og brevpapir. Leverandøren er Miljøfyrtårnsertifisert og leverer produkter med miljømerket Svanen. Statens sivilrettsforvaltning har også utarbeidet miljøkriterier i kravspesifikasjoner til leverandører i forbindelse med anskaffelser foretatt i 2010.

10.6 Evaluering og oppfølging – Brukerundersøkelser/tilgjengelig tilbud

Statens sivilrettsforvaltning er opptatt av at kvaliteten på oppfølging av brukere skal være god. Brukergruppene inviteres til jevnlige møter hvor det blant annet diskuteres mulige forbedringspunkter i oppfølging av brukerne. Møter og annen kontakt med brukergruppene er for øvrig beskrevet nærmere under de respektive fagfelt.

Statens sivilrettsforvaltning har i 2010 arbeidet videre med å forbedre og videreutvikle rutiner for saksbehandling. Formålet har vært å sikre høy kvalitet i saksbehandlingen i alle ledd. Arbeidet har blant annet resultert i virksomhetens mål og verdidokument. God service og tilgjengelighet er sentrale verdier for virksomheten.

For å sikre god tilgjengelighet for brukerne tas det også jevnlig ut statistikk av ventetid på telefon.

Hjemmesiden oppdateres jevnlig for å sikre at aktuell informasjon når ut til våre brukere.

Utover dette har Statens sivilrettsforvaltning ikke foretatt systematiske brukerundersøkelser i 2010. Virksomheten finner heller ikke å kunne prioritere gjennomføring av brukerundersøkelser i 2011.

10.7 Internkontroll og risikostyring

Statens sivilrettsforvaltning har utviklet en metode som benyttes til å foreta risikoanalyser i styrings- og planleggingsprosesser i virksomheten.

Som nevnt i punkt 10.2 inngikk Statens sivilrettsforvaltning en avtale med en leverandør om levering av et elektronisk saksbehandlings- og arkivsystem. I forkant av implementeringsprosjektet med oppstart høsten 2010 ble det foretatt en risikoanalyse for å avdekke risikofaktorer som kunne skape problemer i implementeringsfasen. Det er iverksatt ulike tiltak for å sikre en smidig overgang til elektronisk saksbehandling eksempelvis informasjon og opplæring av ansatte.

Det arbeides videre med å integrere risikoanalysemetoden i virksomhetens styrings- og planleggingsprosesser.

11. REGNSKAP

11.1 Kapittel 473

Statens sivilrettsforvaltning er i tildelingsbrev 2010 tildelt en budsjetttramme på kr 31 511 000 på kapittel 473 post 01. Bevilgningen dekker driftsutgifter til Statens sivilrettsforvaltning, godtgjørelser mv. til tre rettfærdsvederlagsutvalg og erstatningsnemnda for voldsofre. I tillegg dekkes utgiftene til Den rettsmedisinske kommisjon og dens sekretariat.

Mindreforbruket på kr 1 463 000 fra 2009 er overført til 2010 etter tillatelse fra Justisdepartementet.

Statens sivilrettsforvaltning har mottatt kr 649 000 som kompensasjon for de budsjettmessige virkningene av lønnsoppgjøret i det statlige tariffområdet i 2010.

Statens sivilrettsforvaltning har i 2010 inntektsført kr 181 050 på kapittel 3473 post 01. De resterende 10 % av midler mottatt fra Nordisk Ministerråd for å arrangere Nordisk voldsofferseminar i 2009 utgjør kr 24 570. Inntekter fra deltakeravgiften for B-kurset¹³ utgjør totalt kr 156 480. Statens sivilrettsforvaltning har dermed innfridd inntektskravet på kr.157 000.

Statens sivilrettsforvaltning har mottatt totalt kr 1 359 808 i refusjoner av syke- og fødselspenger.

Regnskapsførte utgifter per 31.12.10 er kr 33 599 269. Statens sivilrettsforvaltning har brukt om lag 96 % av disponible midler.

Mindreforbruket i 2010 skyldes i hovedsak refusjoner av syke- og fødselspenger samt vakanser i perioder i 2010.

Ubrukte midler på kr 1 407 589 søkes overført til 2011.

---

¹³Kurs i strafferett/straffeprosess for rettsmedisinske sakkyndige.